

Usani mechá a' kinana rojparasa Sabeli, Onorúgame
júlale bilé santo ánjeli Gabrieli rewégame 'mi alé
we'ká riógachi Nasareta anilichi napu pachá ju
Galilea anilime gawí bo'ígichi napurigá bilena ejiro.
Júlale alué mukí iwé María rewégame e'néniliga.
Alué mukika amulí newímili nile alué rió José
rewégame 'yuga. Alué José Rabí
rijimala nile, Rabí napu abé 'ya
bejtégame nile ta'chó
ochérachi José.

'Lige alué santo ánjeli uchéchigo
ra'íchale, 'lige anele: —Mué María
tase majawa. Onorúgame alarigá
rekile raweli mué. Jipe
rojparámala mué 'lige
ranélamala mué bilé u'tátiri
towí. 'Lige ajchémala mué
Esusi anilime rewá.

Alué rioka 'we najtékame
nímala. Regá anélime nímala
«Wa'lula Onorúgame
Rewagachi Ajtíggame Inolá.»
Onorúgame Wa'lula selíggame
anémala a' chigóriga
napurigá alué 'we 'ya
bejtéggame Rabí, napurigá
nuleme nímala alué we'ká
ralámuli israelita senibí rawé.

'Liko Mariáka rukele alué santo ánjeli:
—¿'Lacha ranélamalawé ne? Neka
tabilé 'yúgame júpaché rió.

'Liko alué santo ánjelika anele:
—Onorúgame Alawala gite
rojparámala mué tabilé
'yuga asagá rió,
Onorúgame a'walila
alarigá elímala mué.

—Alekeri alué mué inolá 'la
wanáparigame nímla
Onorúgamete, 'lige Onorúgame
Inolá anélime nímla.

A' lige pe a' kinana rawé alué María 'we
jigaga simile alé bilena we'ká riógachi
iwérachi napu nile Jurea anilime gawí
bo'ígichi. 'Lige sebase
Sakaríasi bejtélachi,
pachá galírale bajkile
'lige repórale pe
a'bemi iligá alué
Sabeli.

Napu'lige akisá alué Sabeli María reporachi
alué u' tátiri Sabeli rojpálachi ajtígame
nokale. 'Lige Onorúgame Alawala bajkile
alué Sabélichí pachágana
'lige e'wele ra'íchaga
anile Sabeli: — 'We
a'lá semáriga gu'írilia
mué María
Onorúgamete ta'wesi
uché jaré umugí
anaga 'lige mué
ranala abiénachigó.

Jipe 'la ruimé ne churigá ochériligo Esukristo:
Maríaka tárigame nílekuru
José 'yuga newímili nile,
'lige tabilé 'cho 'yuga
gojchichi José alué María
'yuga, alué María 'ma
wa'lú rojparale
u'tátiri ajchágame
nile rojpachí,
Onorúgame Alawala
'sile napurigá rojparámala
alué María. 'Lige José
tabilé che ikisá nílele
chu'simia.

Alué Joseka uché bilé rió 'yuga gojchíligo mayele
alué María. Tabiléchigo che
aníleko, 'we a'lá ralámuli
nile alué José, alué Joseka
tabilé chojkila neraga
che'wánilile alué
María. Alué Joseka
tabilé najkile
napurigá chijunámala
alué María uché jaré
ralámuli 'yuga. Alekeri
tabilé che aninálile, 'lige
tabilé newima olale alué
mukí 'yuga.

'Lige 'we 'nátale alarigá 'simia, 'lige bilé rukó remule bilé santo ánjeli. 'Lige alué santo ánjeli anele alué José: —Mué José, muesa Rabí rijimala júkuru, alué 'we 'ya bejtégame. Tase majawa newía alué María 'yuga. Alué napu ranélimili ju María, alueka pecha bilé rió ranala nímalagó, pe Onorúgame Alawala 'sile napurigá ochéramala alué u'tátiri.

Alué Mariáka bilé u'tátiri ranélimili júkuru, 'lige
mueka Esusi anilime rewá ujchémili júkuru. Esusi
aniáká alueka aniame júkuru «alué napu
ralámuli buinámili ju alé resítirichi.»
Asíriga 'la alarigá nímala.

Napu' lige José bujsasa, alarigá 'sile napurigá nulélige
alué santo ánjeli alué napu Onorúgame júlale. 'Liko
alué José 'ma o'tole María bo'né
bejtélachi napurigá bo'né 'yula neraga.
Tabiléchigo 'yuga gojchile ko ta'chó
ochérachi alué u'tátiri, 'lige 'ma
ochérasa alué u'tátiri, Joseka Esusi
anilime rewá ajchele
alué u'tátiri.

'Ya a'lige u'tá kachi Juani, asale wa'lula nulame rey Augusto rewégame. Alué rioka nuleme nile ralámuli romano 'lige israelita.

Alué wa'lúlaka nulale apélichí uchuchánilia rewalá

napurigá

a'kinana enomí nejímala

suwábaga ralámuli wa'lúlachi.

Suwábaga simámili nile napu o' chérigame nile 'ya siné
apélichí uchuchamia a'boi rewalá. Joseka simile alé
Beleni we'ká riógachi
Nasareta asagá.
Nasarétaka alé
pachá nile
Galilea

rewégame gawí bo'ígichi.

Sé bale alé Beleni napu nile alé pachá Jurea
rewégame gawí bo'ígichi, napu ochérigame nile alué
wa'lula selígame rey Rabí
'we 'ya, alué Joseka Rabí
rijimala nile, abé
'ya ajtígame
we'ká bamí

ta'chó ochérachi José.

Joseka simile alé Beleni apélichí ujchamia bo'né
rewalá. María abiena si simile, alué José 'yuga
newímili, 'lige alué mukika
'ma wa'lú rojpégame nile.

Napu' lige alé Beleni
mochiga, sebárale
raweli napurigá
ochéramala alué María
ranala Esusi, 'lige
'ma ochérale alué
u'tá towí Esusi.

Pe kulí bilé nile María ranala alué towí ochérachi.
'Lige eyélaka gemele ba'nisólite,
'lige rekale bilénami ganuwachi
'we 'la kabika napu
go'yame
nile akasí.

Alemi rekale alué u'tátiri pecha bilena galichi
níligame napu ochérale alué towí Esusi.

Alemi jami Beleni rewégachi a' mulipi mochile jaré
bo'elo bo'á repuka rukó. 'Lige pe yati neraga
ma' chiná ilíbale alemi bilé santo
ánjeli. 'Lige alué Wa'lula

Onorúgame
a' walila
gite nolíga
ra' ósiga
ilíbale

alé napu mochile
alué bo'elo.

'Lige alué bo' éloka 'we majale. 'Liko alué santo
ánjelika anele: —Tase majawa 'emi. Neka 'we a'lá
semati ra'íchali ruimea nawá.

Suwábaga ralámuli

'we
ra'sálámala
akisá ye
a'lala
ra'íchali.

—Jipe 'ma ocheri bilé towí jena we'ká riógachi napu ochérilige Rabí 'we 'ya. Alueka bujémala alué chátiri 'náтали 'emi 'lige suwábaga ralámuli, alueka Onorúgamete

julárigame

ju napu

wa'lula

nímala

suwábaga

ralámuli nuleme.

—Napurigá abé a'lá bijchígimala 'emi, etémala 'emi
alué towí gemériga bo'ígime alé ganuwachi.

Napu'lige etesa 'emi, 'la machimela
'la bijchiá ko suwábaga

napu aní
ne.

A' lígerikáchi pe yati we'ká santo ánjeli ma' chiná
jábale 'pa rewagáchika simíbagame alé
napu ilile alué uché bilela santo
ánjeli, 'lige anile 'we

ra' sálagá: i' We
a' lá ju Onorúgame
'pa rewagachi
ajtígame!

i' We ganíliga ejperélamala alué ralámuli
napu semáriga gu'írilia Onorúgamete!

Napu' lige alué santo ánjeli ku 'pa rewagachi simasa,
'liko alué bo'elo anile a'bopi regá anigá: —Simáwa'é
'liko alé Beleni e'newa napu ruwí alué santo ánjeli
napu alué Wa'lula Onorúgame júlale ramué
ruyénaliga alué ra'íchali.

'We sajpuka simíbale e'nemia, 'lige sébale alé napu mochile María, 'lige José, 'lige u'tá simaloni alué napu bo'ile bilena ganuwachi.

Napu' lige etesa, simíbale ichúrimi
we' ká ralámuli ruyemia napu ruwile
alué santo ánjeli churigá nimia alué
u'tá towí.

Esúsika Beleni
anilichi ochérale,
alé ejiro Jurea
anilichi. Esúsika
ochérale
napu' lige

Erore wa'lula nulame kachi alé
alué we'é bo'ígichi. 'Lige alé
we'ká riógichi Rusaleni anilichi
sé bale jaré rió so'pilí 'we
machime. «Mago» anilime nile alué
rió yolí ra'íchaga.

'Lige 'nákatu napu
rayénali ma'chíname
ju alé Rusaleni
asiruga, aleka
neraga jsile
alué rió.

'Lige alué ralámuli «mago» alé
we'ká riógichi Rusaleni sébaga
rukele alué wa'lula Eröre:
—¿Koche ajtí alué wa'lula ralámuli
jurío nuleme alué napu kulí
ochérale?

Alé 'nákatu napu
rayénali
ma'chíname ju jena
Rusaleni asiruga
aleka enágame
etératuru
bilé

so'pilí, 'lige alué so'pilika pe
ruyame ju 'ma ochériligo alué
napu Wa'lula nímili ju. Alekeri
jsirúpá ramué 'we a'lá nirániliga.

'Liko alué wa'lula Erore
alué ralámuli «mago»
bayele. Alué Eróreka
tabilé najkile napurigá
uché jaré ralámuli
machimela alué rió 'yuga
ra'ichálichí. 'Liko rukele
chiéniko kachi ma'chíniliga
alué so'pilí.

'Liko alé we'ká riógichi
Beleni júlale, 'lige anele:
— 'Mi alé Belénichi
simáwagó alué u'tátiri
e'nemia pala ajtigá. 'Lige
'la rewisúká alué u'tátiri,
'liko yati juláwaká bilé rió
ne'chí ruyéniliga, néchigó
simémpá alemi e'nemia, 'lige
'we a'lá niramia aminami.
(Eróreka pe
me'lináliga
anile alué
u'tátiri.)

'Lige gepusa alué ra'íchali napurigá anílige alué
wa'lula Eröre, 'liko yati simíbale alué «mago». 'Lige
uchéchigo siné etele so'pilí. 'Lige
alué so'pilí re'pami rewigáchimi
neraga enale, bajchabemi
enale napu e'yénale alué
ralámuli «mago»,
'mi alemi enale napu
asale alué u'tátiri.
'Lige asíbale alué
so'pilí alé amóbami
neraga napu
asale alué
u'tátiri.

'Lige galírale sébaga etele alué u'tátiri a'bé bo'igó eyela ajtígichi María anilime. 'Liko chojkóbisiga jábale 'we a'lá nirame kórigá alué u'tátiri. 'Lige gajoni i'pule, alué gajónika pe e'karúgame mochígame nile kónilime asíriga najteme.

'Oro kógile, 'lige aminami o'kuítiri, 'lige aminami bilé tábiri 'we a'lá suwé júkame «mira» anilime.

'Lige okoka bi'tigá alué «mago», Onorúgame remule,
'lige remugichi anele tabilé simánilile ku napu
asálige alué Erore. Alekeri ku
ejperélachi simíbale,
se'wí boichí simárale.

A' kinana napu' lige alué
ralámuli «mago» ku
ejperélachi simasa, José bilé
santo ánjeli etele remuka.
'Lige alué ánjeli anele alué
José: — 'Ma asísawa,
yati simigá 'ma mutuka
alué u'tátiri 'lige 'ma
'yúriwa mué upila, wamí
Ejipto

anilime we'é bo'ígichi simawa.

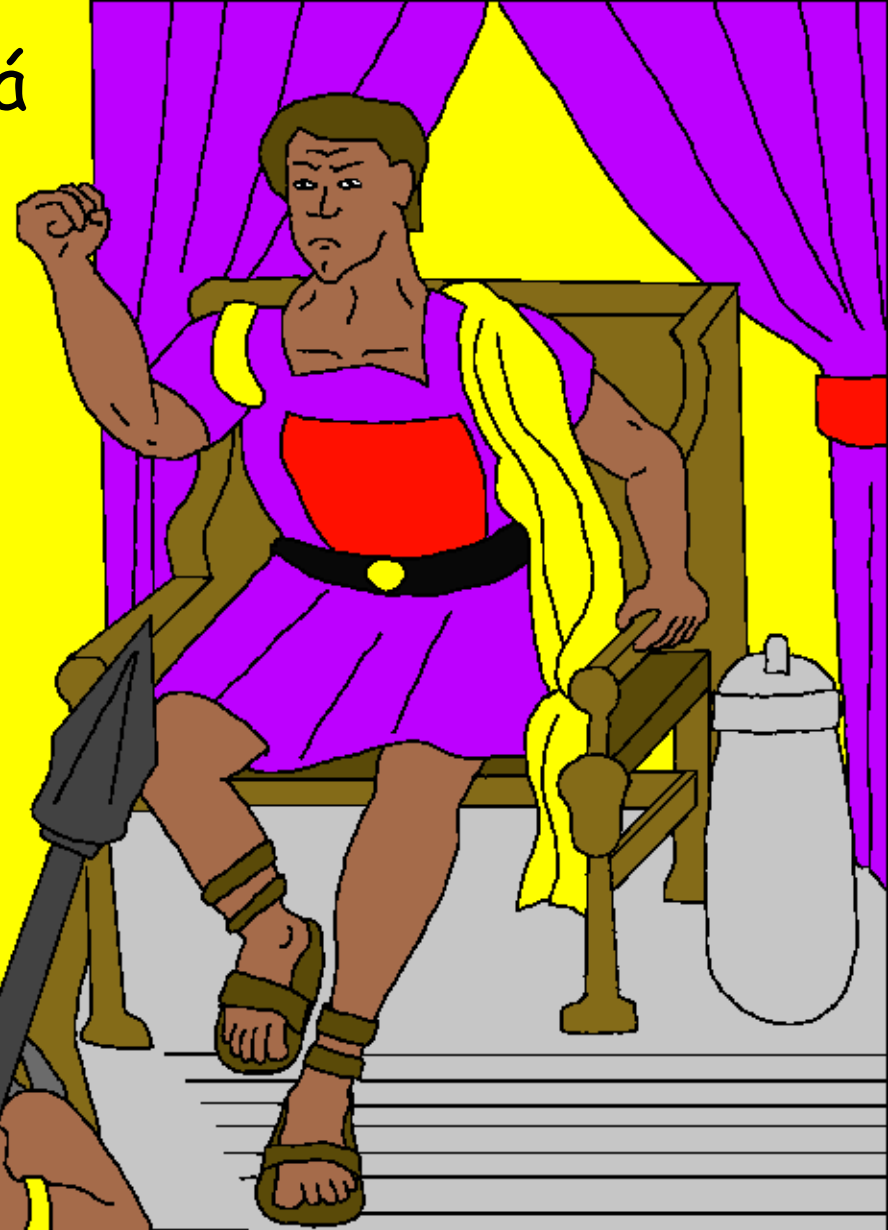
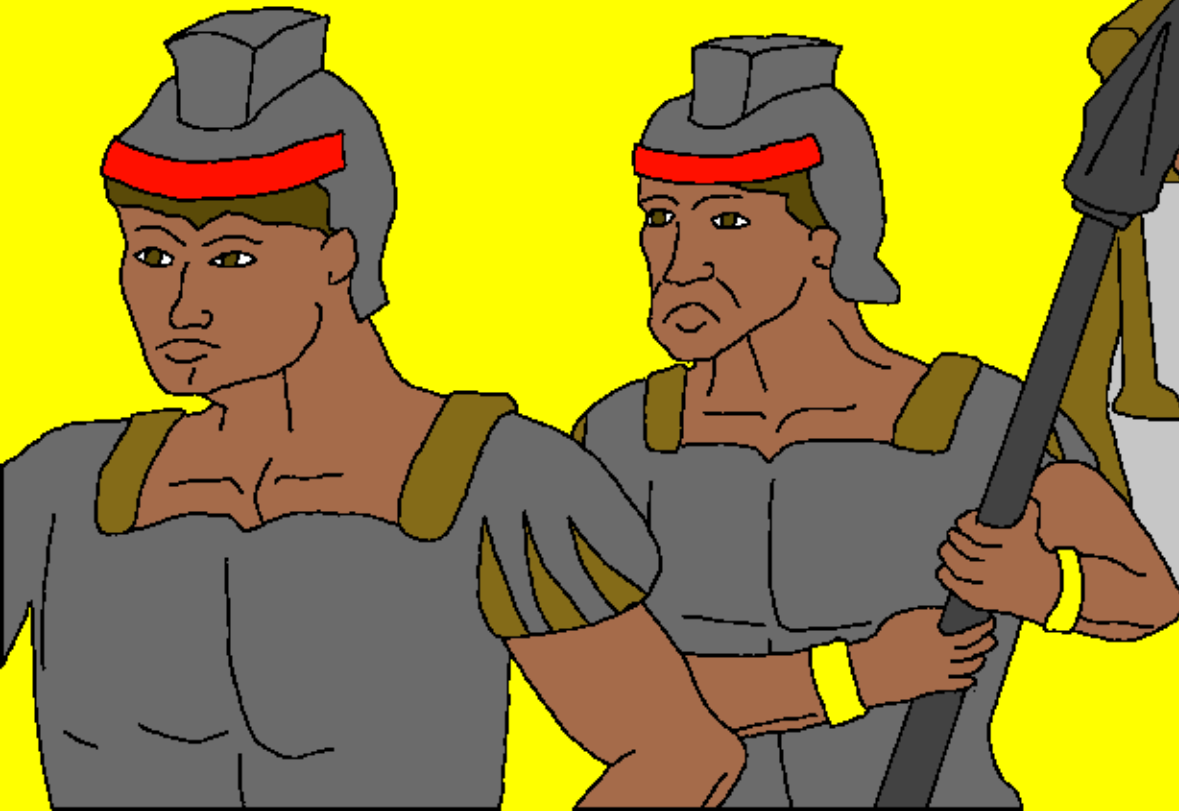
Alé mochiwa napu'lige ne aní
a'lige si. Eróreka alué u'tátiri
'yaga einámala me'lináliga.
Alekeri júmasawa jena
mochiga. 'Lige José 'ma
asísale 'lige u'tátiri
mutule 'lige simile
eyélatiri 'yaga, 'lige
rukó júmasale, Ejipto
simiba.

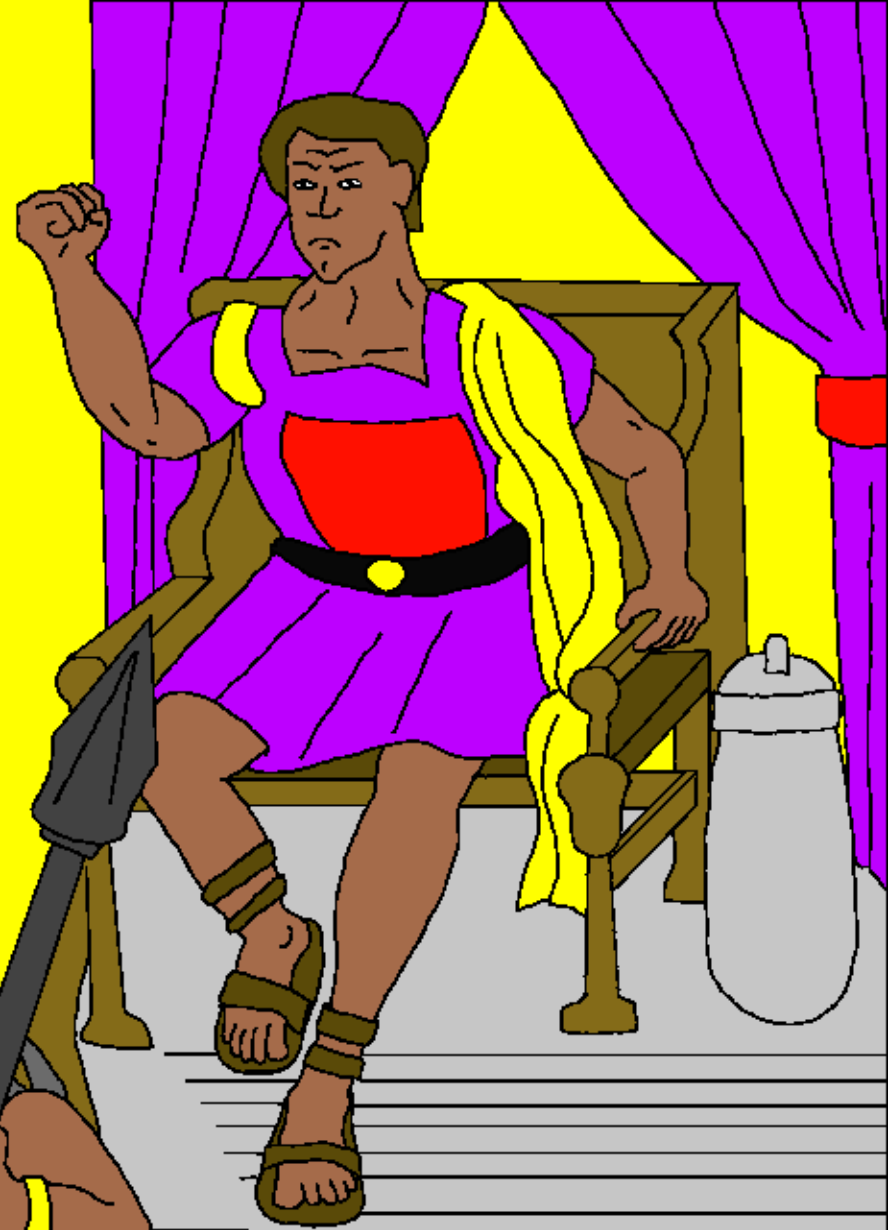
Wamí 'mi alé Ejipto mochile
napusí Eröre mukusá.
Onorúgame 'ya anile alarigá
ikimeo. Alekeri lakile
napurigá osale bilé rió napu
ruyame nile napu anélige
Onorúgame. Regá anile:
«Neka bayékuru ne
inolá alé Ejipto
ajtígachi.»

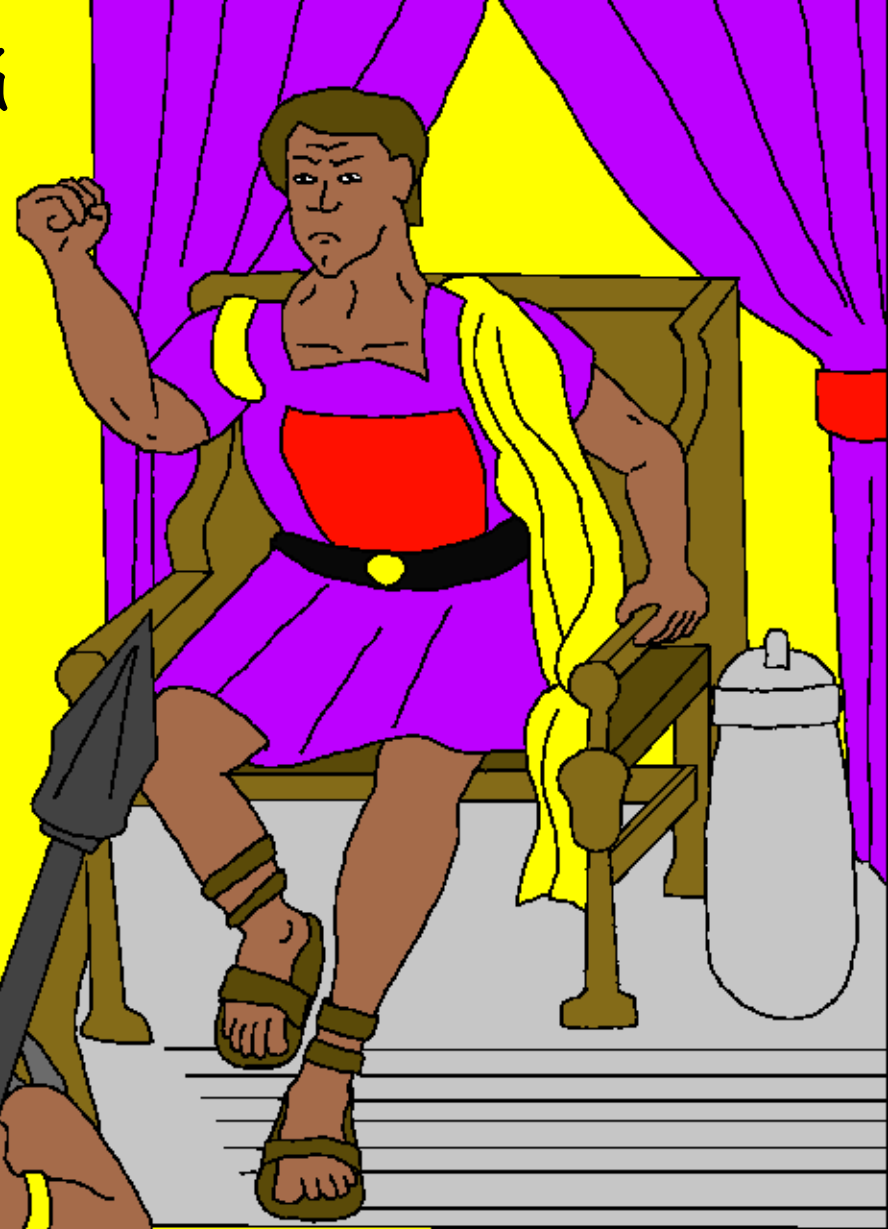
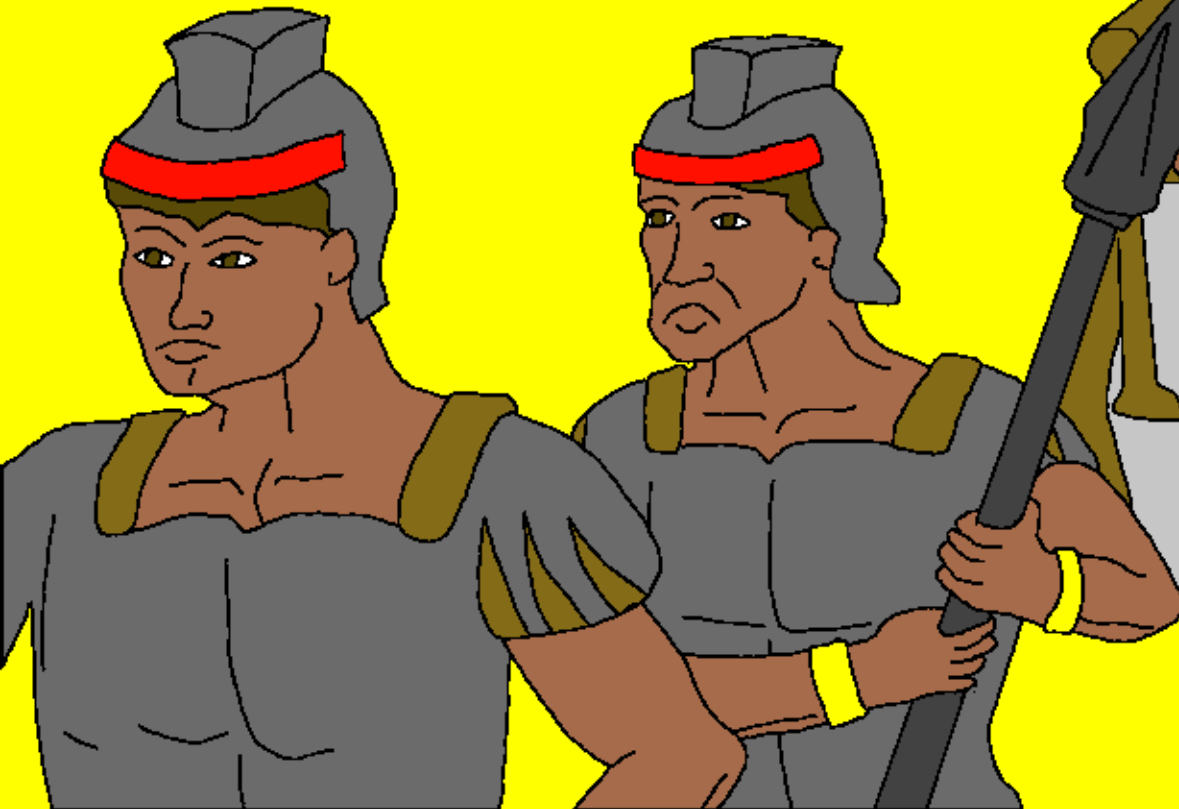
Napu'lige alué Eröre machisá
alué ralámuli «mago» ku
simíbaligo tabilé ruigá,
asíriga ayoga rejpile.

'Liko nulale me' líniliga
suwábaga u' kuchítiri oká
bamígame go' nágana, alé
we' ká riógichi Beleni
o' chérigame, 'lige aminami
alé a' bemi we' ká riógichi
o' chérigimetiri.

Alué ralámuli «mago» bajchá
etéligame so'pilí anilía 'ma
oká bamí nílekuru, alekeri
me'linálile u'kuchítiri alué
Erore oká bamígame 'lige
ta'chó oká bamime.

Napu'lige Eröre mukusá
a'kinana, José etele
remuka bilé santo ánjeli.
Onorúgame nuleme nile
alué santo ánjeli. 'Lige alué
José Ejipto asale.

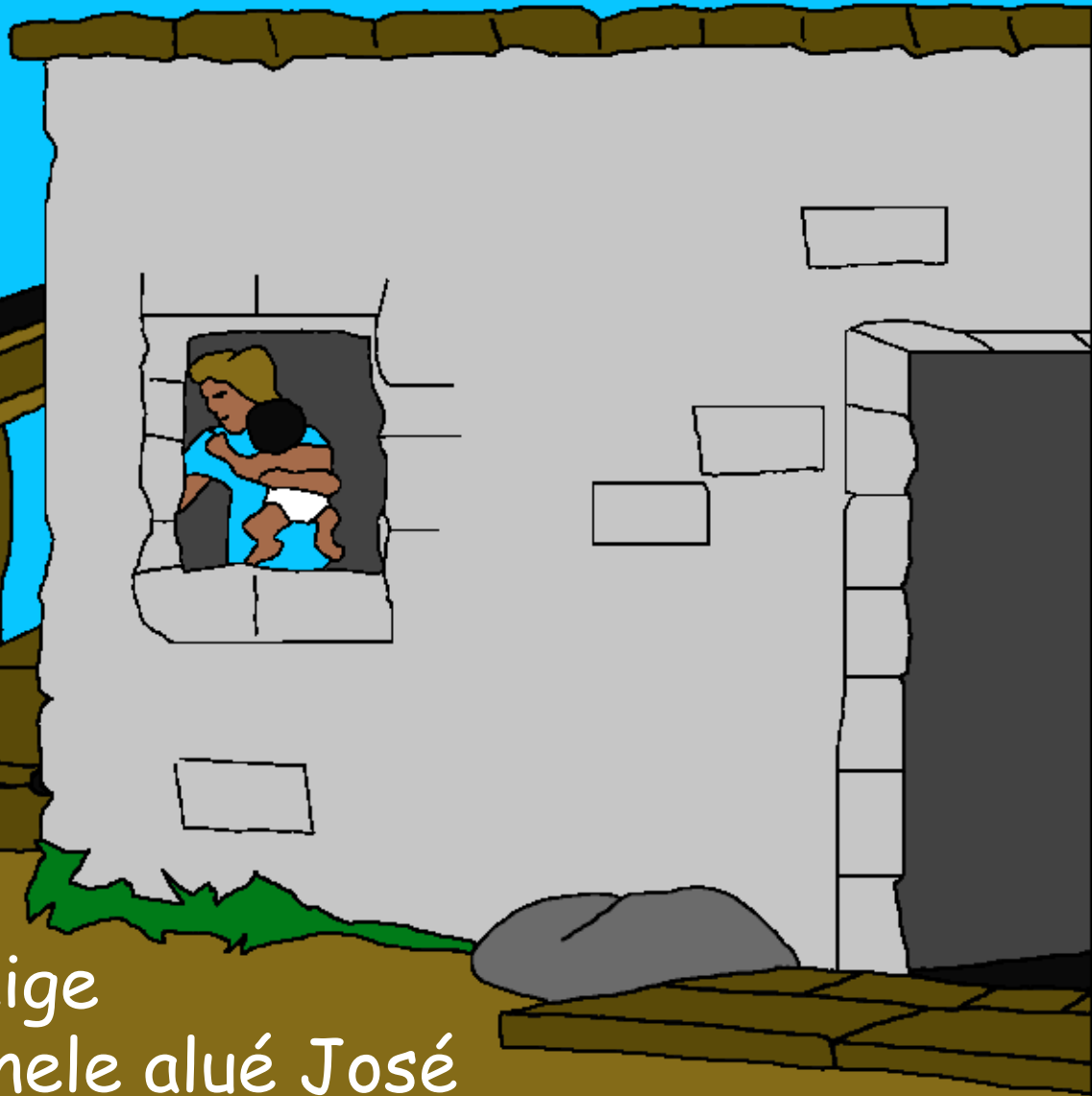

'Lige anele alué santo
ánjeli alué José: — 'Ma
asísawa, 'ma ku 'yúriwa ye
u'tátiri 'lige eyélatiri, 'ma
ku 'mi simawa Israeli
anilichi. 'Máchigo
suwíligame alué napu
ye u'tátiri me'linálime
nílige. Alekeri jípeko
'la júkuru

ku 'mi alé simalia.

'Lige napu'lige José machisá alué Erere inolá Arkelao
anilime wa'lula karao
alé Jurea anilichi
ejiro, asíriga majale
alué José, tabilé
siminálile

'mi alé. 'Lige José
remule Onorúgame. 'Lige
Onorúgame 'we a'lá anele alué José
napurigá Galilea anilichi ejiro 'lina simela, alekeri
simile alué José alé Galilea anilichi ejiro.

'Lige alé sebasa Nasareta anilichi
we'ká riógichi
simíbale ejperélimia.
Alué 'ya mochígame
ralámuli napu
ruyame

nílige, napu anele
Onorúgame anile alé Nasarétachi
bejtélimio alué Esusi.
Anile «nasareno» anélime nímará Esusi.

Onorúgameka
'we galele ralámuli,
alekeri bo'né bi'lepi Inolá júlale
napurigá alué 'símala ralámuli gu'iria.
Suwábaga ralámuli napu ekí 'la
Onorúgame Inolá oyérame ju, alueka
tabilé simámili júkuru injiérnochi.
Alueka 'pa rewagachi
simámili júkuru
ejperélimia
nabí.

Romanos 3:23

Suwábaga ralámuli tabilé 'la bijchiá 'la bi'wígame
alawégame ju, 'lige tabilé sébali olame ju napu
Onorúgame najkí.

Romanos 6:23

Alué ralámuli napu tabilé e'weme ju Onorúgame 'lige cha
nokame, alueka tabilé Onorúgame oyérame níkala jena
wijchimoba mochiga nibilé napu'lige suwisá, tabilé
moinámala rewagachi. Onorúgameka 'la gatele napurigá
ralámuli 'la Onorúgame oyéramala jena wijchimoba 'lige
napurigá 'pa rewagachi moinámala ejperélimia napu'lige
suwisá Wa'lula Kristo Esusi 'yuga.

Hebreos 9:27

Bilé ralámulika pe si'nepi mukume júkuru, 'lige a'kinana
Onorúgame 'ma gastigárimala, ta bi'wígame alawégame
nísaká alué ralámuli.

Efesios 2:8,9

Onorúgame a'walílate 'we 'la buyale 'emi alé chátiri bowechi napugiti 'we 'la bijchígiligame 'emi 'we 'la nejkúrime ko Onorúgame. Tase 'emi a'boi gayénale buyá alé chátiri bowechi, pe Onorúgame 'sile 'emi buyana.

Pecha 'emi a'boi nochálila gite buyale ko 'emi alé chátiri bowechi, alekeri tabilé 'wesi riólame niwa 'emi.

Romanos 10:9,10

'Liko 'emi 'we 'la ruyésaká uché jaré ralámuli alué Esusi Wa'lula ko ramué nuleme, 'lige aminami 'emi 'la bijchígisa Onorúgame 'síligo ajalí 'ya alué Esusi napu'lige mukusá, 'liko 'emi 'la bi'wimela alawala a'lige yati 'la bijchígisa 'lige 'la rewagachi simámala 'emi napu'lige suwisá. Napu'lige 'la bijchígisiga napu aní Onorúgame nila ra'íchali 'liko Onorúgame 'la ra'sálagá etémala ramué. Ramué 'la bijchígisiga Wa'lula ko Esusi ramué nuleme, 'lige ramué ra'ichálilate e'kali tánilime ju Onorúgame, 'lige 'la bi'wiame ju ramué alawala 'lige 'la rewagachi moinawa.

San Juan 3:16,17

Onorúgameka 'we galele ralámuli, alekeri bo'né bi'lepi
Inolá júlale napurigá alué 'símala ralámuli gu'iria.
Suwábaga ralámuli napu ekí 'la Onorúgame Inolá oyérame
ju, alueka tabilé simámili júkuru injiérnochi. Alueka 'pa
rewagachi simámili júkuru ejperélimia nabí. Onorúgameka
pecha júlalekó bo'né Inolá napurigá 'légana injiérnochi
julámala ralámuli. Alueka júlale napurigá buinámala
ralámuli chátiri bowechi.

1 Juan 5:11-13

Regá ju napu 'sile Onorúgame napurigá 'la machiboa ye 'la
bijchiá ko: Onorúgame bo'né alawala nejíturu napurigá
ejperéliwa jena wijchimoba napurigá najkí Onorúgame.
Ralámuli napu ekí 'la oyérame ju Onorúgame Inolá, alueka
'la alawégame júkuru Onorúgame Alawala napurigá
ejperélamala napurigá najkí Onorúgame. Ralámuli tabilé
oyérameka Onorúgame Inolá, alueka tabilé alawégame ju
Onorúgame Alawala. Ye osilí oséguru ne 'emi napu ekí
Onorúgame Inolá oyérame ju napurigá 'la machimela 'emi
a'boi 'la Onorúgame 'yuga ejperélimio 'emi senibí.

San Mateo 1-2; San Lucas 1-2

Storyline by: Edward D. Hughes

Illustrated by: M. Maillot
and Alastair Paterson

Adapted by: E. Frischbutter, Sarah S.

Tarahumara Western NT (tac) © 2008, Wycliffe Bible
Translators, Inc. All rights reserved.

<https://live.bible.is/bible/TACPBC/MAT/1>

©2025 Bible for Children, Inc.

www.M1914.org

www.bibleforchildren.org

